

LEKKER INKOMEN, TOCH GELDZORGEN

OOK MENSEN MET EEN GOED SALARIS, KUNNEN WAKKER LIGGEN VAN GELDPROBLEMEN. TWEEVERDIENER BRENDA ZOCHT HULP BIJ EEN FINANCIËEL COACH. „NU IS ER RUST EN KUNNEN WE WEER VERDER.”

TEKST JOSÉ HULSING

Lange tijd dacht Brenda (40) uit Leeuwarden dat ze geen hulp nodig had. Schoof ze met geld van de ene naar de andere rekening, betaalde ze online aankopen pas achteraf, gebruikte ze de creditcardcard of stond ze maximaal rood. „Soms keek ik tien keer per dag op mijn bankapp. Hoe staat het ervoor? Alsof er iets zou veranderen binnen een uur...”

Toen Brenda op intranet een artikel las over duurzame inzetbaarheid en de invloed van geldzorgen en schulden op het dagelijks werk, voelde ze zich in eerste instantie niet aangesproken. „Door de baas werd hulpverlening aangeboden. Maar ja, niet nodig hè. Je denkt: we redden het allemaal wel. Je wilt eerst ook niet inzien dat je er zelf niet meer uitkomt. Uiteindelijk schaam je je daar gewoon voor.”

Toch was er een zaadje geplant. „Ik ging erover nadenken en kwam later toch tot de conclusie: als ik echt verder wil, weer grip op mijn financiën wil krijgen, dan heb ik hulp nodig. Toen heb ik mijn teamleider in vertrouwen genomen.”

VAKER DAN JE DENKT

En zo kwam Brenda bij financieel coach Ankie Horjus terecht. Zij helpt mensen die het ondanks een goed salaris („gemiddeld komt er tussen de 2500 en 6000 euro per maand binnen, maar soms ook meer dan 10.000 euro”) toch niet lukt om rond te komen. En dat komt vaker voor dan je denkt.

Volgens het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) heeft 6 procent van de mensen met een hoog inkomen veel moeite om rond te komen. Slechts een fractie zoekt zelf hulp. En dat is zorgelijk, vindt Ankie. „Je hebt verschillende stadia van schuldhulpverlening. Als de race al gelopen is, kom je bij een bewindvoerder. Ik zit daar, zeg maar, nog flink wat stappen voor. Hoe eerder je erbij bent, hoe sneller je de zaken weer op orde hebt.”

Het grootste deel van haar klanten komt binnen via de werkgever. „Relatief weinig mensen melden zich uit zichzelf. De schaamte is groot. Dan ben je goed opgeleid, heb je een mooie baan en een fijn salaris en dan red je het toch niet. Die mensen denken: hoe kan ik,

>>

met al mijn capaciteiten, nu niet weten hoe ik mijn geldzaken op orde hou?"

Ook Brenda wil om die reden niet met haar echte naam in de krant. Zij en haar partner werken allebei in de zorg en komen veel mensen tegen. „In Nederland praten we niet graag over geld en al helemaal niet over financiële problemen. En als je dan ook nog allebei een baan hebt....”

ECHTSCHIEDING OF ZIEKTE

Brenda's partner raakte jaren geleden in de schulden na een echtscheiding. Een ingrijpende gebeurtenis als deze kan grote gevolgen voor je portemonnee hebben, stelt Ankie. Zij ziet het vaak in haar praktijk. Ook ziekte, een baan verliezen, het krijgen van een kind, het overlijden van een partner of een verhuizing zijn voorbeelden van *life-events* die financiële risico's met zich meebrengen. „Het zijn omstandigheden die ervoor zorgen dat je ineens minder te besteden hebt. Als je je niet goed aanpast aan

de nieuwe situatie, kom je zomaar in een neerwaartse spiraal terecht.”

Daarnaast is er ook een groep mensen waarbij er simpelweg meer geld van de betaalrekening afgaat dan erbij komt. „Die hebben nooit goed geleerd om met geld om te gaan. Het is tegenwoordig ook veel ingewikkelder om overzicht te houden. Vroeger ging je met een briefje van 25 gulden naar de supermarkt. Met een pinpas zie je niet hoeveel je uitgeeft. Weer even 50 euro pinnen gaat gemakkelijk en snel. Bovendien kun je ook veel op afbetaling doen.”

In het gezin van Brenda, met drie jonge kinderen, speelde het dus allebei: schulden na een echtscheiding én gebrek aan overzicht. „Ik dacht dat onze vaste lasten 2000 euro bedroegen, maar toen ik alles had uitgeschreven met Ankie bleek het 3000 euro te zijn. Daar zit nogal een verschil in. En ik had het niet door. Geen idee wat ik uitgaf aan boodschappen. Je pint wel en je pint wel. Gelukkig heb ik nooit een aanmaning gehad of iemand aan de deur. Maar al dat gepuzzel met geld en gebruik van de creditcard gaf wel een hoop gestress.”

WAKKER LIGGEN

Alleen al het kennismakingsgesprek met de financieel coach zorgde voor rust. „Je praat met iemand over iets wat zo privé is, open en bloot. Alles lag op tafel. En dat heeft mij zo goed gedaan. Ankie heeft geen oordeel. Die zei niet: ‘Hoe kun je naar de groenteboer gaan terwijl je daar geen geld

Financieel coach
Ankie Horjus
uit Leeuwarden
• ankiehorjus.nl

JE WILT NIET INZIEN DAT JE ER ZELF NIET UITKOMT, DAAR SCHAAM JE JE GEWOON VOOR

voor hebt? Ga dan naar de Lidl!”

Ankie weet zelf heel goed hoe het voelt om wakker te liggen van geldzorgen. „Dat verschrikkelijk beroerde gevoel als je geld op is.” Eind 2014 liep haar contract af bij de bank waar ze op de afdeling creditcard-fraude werkte en wilde ze voor zichzelf beginnen met het geld dat ze had gespaard. Vrij kort daarna raakte ze door omstandigheden bijna al haar spaargeld kwijt: „Een flinke naheffing van de belastingdienst, onverwachte kosten aan de cv-installatie en uitgerekend dat jaar een pittige rekening voor onderhoud van de auto.”

Het gebrek aan een buffer bezorgde Ankie zoveel stress dat het niet lukte om een eigen bedrijf van de grond te krijgen. „Ik blokkeerde helemaal. Toen mijn ouders moesten bijspringen en ik bij de voedselbank liep, werd ik wakker geschud. Via een vriendin kreeg ik een parttime baan. Pas nadat het salaris voor de tweede keer was gestort voelde ik mijn buik ontspannen. Geldstress doet dus niet alleen mentaal iets, maar ook fysiek. En het duurt een tijdje voordat je die spanning kwijt bent, voordat je het gevoel van veiligheid en zekerheid weer terug hebt.”

Dat spanningen over het huishoudboekje ook invloed hebben op het werk, mag duidelijk zijn. Ankie: „Genoeg geld hebben is de basis van veiligheid. Zonder geld geen eten en drinken, onderdak en kleren. Als je te weinig hebt om de rekeningen te betalen, dan vreet dat aan je. Je slaapt slecht. Het is dag en nacht bij je. Dan raak je je focus kwijt, ga je fouten maken.”

Uit onderzoek van Nibud blijkt dat werknemers met geldzorgen gemiddeld zeven dagen extra ziek zijn en 20 procent minder productief. Ankie, die ook bedrijfstrainingen geeft in het herkennen van signalen van financiële problemen: „Als werkgevers zeggen ‘het speelt hier niet’ dan bedoelen ze dat er geen loonbeslagen zijn. Als het Nibud zegt dat een op de vijf huishoudens betalingsproblemen heeft, dan speelt dit overal.”

DURE KOSTGANGERS

De oplossing voor de centen-sores bij deze doelgroep is simpelweg structuur aanbrengen. „Het is geen hogere wiskunde, echt niet. Maar geldzorgen werken verlamvend. Als je door de bomen het bos niet meer ziet, weet je niet meer waar je moet beginnen. Daarom brengen we het samen in kaart, stap voor stap: dit komt erin, dat gaat eruit. De bedoeling is dat mensen weer de baas over het geld worden. We beginnen ook meteen met het aanleggen van een buffer. Elke maand iets opzij zetten, al is het maar een klein beetje.”

Een bespaarplan maken hoeft soms niet eens. „Als mensen zien wat ze uitgeven, gaan ze vaak zelf al besparen. Soms komen er mobiele abonnementen voorbij van 85 euro per maand. Dat kan echt wel wat goedkoper. Dat geldt vaak ook voor verzekeringen. Ook confronterend zijn de kosten van een auto. Dat is een dure kostganger.”

Het doel is dat mensen weer lekker kunnen slapen. Ankie: „Als mensen zeggen: ik zit weer lekker in mijn vel want ik heb mijn geld op de rit, dan is het traject geslaagd.” Haar oproep is dan ook: „Als je worstelt met je financiën, stap over die verlamvende schaamte heen en vraag op tijd om hulp. Neem iemand in vertrouwen. Een vriendin, een familielid of de HR-adviseur op het werk.”

Ook Brenda zegt dat ze eerder aan de bel had moeten trekken. „We hebben echt een hele poos geworsteld. Gewoon jaren. Nu is er rust en kunnen we weer verder.”